

JAK SOUHVĚZDÍ DOSTALA SVÁ JMÉNA

Jana Eislerová

ilustroval
Antonín Špíchal

FRAGMENT

Jak souhvězdí dostala svá jména

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Jana Eislerová

Jak souhvězdí dostala svá jména – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

JAK SOUHVĚZDÍ DOSTALA SVÁ JMÉNA

Jana Eislerová

Ilustroval Antonín Šplíchal

Co vyprávějí hvězdy

Hvězdy lidé pozorovali už před mnoha staletími. Poznali, že jim mohou mnohé povědět. Námořníci podle nich řídili dráhu svých lodí, rolníci podle hvězd, které se v určité době objevily na obloze, poznali, kdy mohou začít s prací na poli nebo kdy mají sklízet. Když se objevila na obloze hvězda Sirius, věděli Egypťané, že nastane období dešťů a že se rozvodní řeka Nil.

Skupiny výrazných hvězd vytvářejí na obloze obrazce – souhvězdí. Ta lidem připomínala obrazy z dávných pověstí – statečné hrdiny, bájná i skutečná zvířata i nezapomenutelné události. Většinu souhvězdí pojmenovali staří Řekové podle příběhů a bájí, v nichž vystupovali nejen lidé, ale i řečtí bohové. Jako souhvězdí září na obloze třeba hrdina Herkules, statečný Perseus a jeho žena Andromeda nebo lovec Orion, který i na obloze prchá před jedovatým štírem. Hvězdná zvířata Lev, Beran, Delfín, Býk, Medvědice a Medvěd mají mezi sebou zvířata pohádková. Vedle strašlivého Draka a mořské příšery Velryby se vznáší na obloze i okřídlený kůň Pegas.

Jak se Země otáčí kolem Slunce, mění se i obraz hvězdné oblohy. Připadá nám, že v určitém období roku některá souhvězdí zapadají za obzor a jiná právě vycházejí na oblohu. Některá souhvězdí, třeba Lev nebo Panna, jsou u nás nejlépe viditelná na jaře, Lyra nebo Labuť v létě, na podzimní obloze uvidíme Persea a v zimě můžeme obdivovat souhvězdí Býka nebo výrazné souhvězdí Orion. Velkou medvědici a Malého medvěda, tedy Velký a Malý vůz, vidíme na naší polokouli po celý rok.

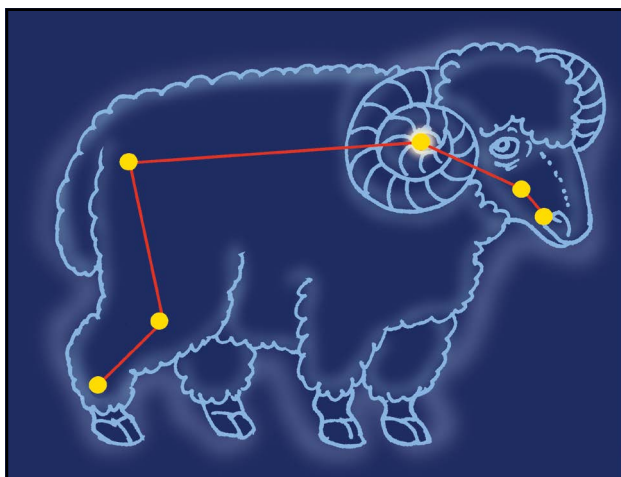
Hvězdy, planety, komety, mlhoviny, galaxie a mnoho dalších jevů na obloze a ve vesmíru vědecky zkoumají astronomové. Naproti tomu astrologové podle hvězd sestavují horoskopy. Lidé se totiž odedávna domnívali, že ve hvězdách je vepsán jejich osud a horoskopy jim měly prozradit, co se stane v budoucnosti. Podle vědců ale hvězdy nemohou mít na lidský osud žádný vliv. Pro astrology má největší význam 12 souhvězdí zvěrokruhu – Beran, Býk, Blíženci, Rak, Lev, Panna,

Váhy, Štír, Střelec, Kozoroh, Vodnář a Ryby. Každé z těchto souhvězdí má svůj příběh o tom, jak se ocitlo na obloze.

V minulém století se astronomové dohodli, že celá obloha bude rozdělena na 88 souhvězdí. V této knížce věnujeme pozornost těm, která jsou viditelná na severní polokouli a o nichž se vypráví zajímavý příběh.

Beran

Souhvězdí Berana nejlépe uvidíme na obloze v říjnu a v listopadu, ale není příliš výrazné. Nejjasnější bývá vždy kolem půlnoci. Berana umístil na oblohu Zeus jako odměnu za to, že zachránil sourozence Frixa a Hellé.

Chlapec Frixos a dívka Hellé byli potomci krále Athamanta, vládce řecké Boiótie, a jeho manželky bohyně oblaků Nefelé. Král se ale

zamiloval do jiné ženy, a Nefelé musela od něj i od dětí odejít.

Ino, nová králova manželka, děti nenáviděla a přemýšlela, jak se jich zbavit. Vymyslela proto ďábelský plán: Obilí, které bylo připraveno k setí, nechala usušit. Suchá zrna nevyklíčila a v zemi nastala neúroda a hlad.

Lstivá Ino poradila králi, aby vyslal posly do Delf, kde se od moudré věstkyně dozvědí, co dělat, aby se neúroda neopakovala.

Když se poslové vraceli, Ino je již zdálky vyhlížela. „Dostanete bohatou odměnu,“ slibovala poslům, „když králi řeknete, že pole vydají dobrou úrodu jen tehdy, když obětuje bohům svého syna Frixa.“

Posly zlákal bohatství a králi řekli, co si Ino přála. Athamas dlouho váhal mezi povinností k lidu a láskou k synovi, ale povinnost zvítězila a král se rozhodl dovést syna k obětnímu

